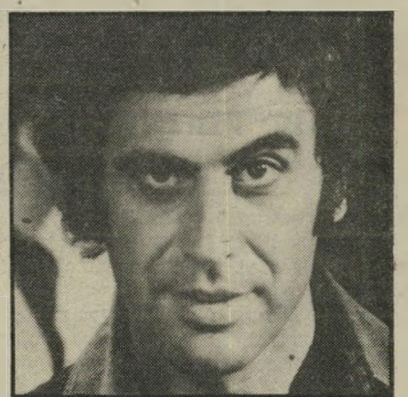


הוצאה מוכרת או לא מוכרת?

על הקולנוע הישראלי מאיימת מחלת ההקפאה. לקראת סוף כל שנה, מאז 1979, היה מתאושש וקם מעט לתחיה, בזכות תקנה סמויה של משרד-האוצר, שאיפשרה למשקיעים להכניס את הכסף שלהם לסרטים, ואת אותו הכסף להוריד מן הרווחים שלהם, עוד במאזן אותה השנה.

אלא שבאחרונה פשטה שמועה מרושעת בחוגי הקולנוע בישראל, שמועה האומרת כי האוצר החליט לכטל את החוזר של עצמו. מאחר שמדובר בחוזר, ולא בחוק או תקנה, בעיית הביטול הן קטנות יחסית. לפי השמועה הזאת, מי שירצה להשקיע בסרטים, שיבושם לו, אבל שלא יצפה כי מסיבה כזו יקבל הוצאה כזאת כהוצאה מוכרת בחוק.



איפלה מחכים למסיבה

בשטח. משקיעים ותיקים, כאלה שכבר ניצלו בעבר את התרגיל מספר פעמים לטובתם, החליטו שמוטב לשבת בינתיים על הגדר ולהמתין עד שיתפור הערפל. הקרבן המיידית הראשון של המצב הוא נסיך דיון, וסרטו גשר צר מאד. כל החוזים צריכים היו להיות חתומים ביום הששי האחרון, השחקן הראשי בסרט, אהרון איפלה, הגיע ארצה מלוס אנג'לס במיוחד כדי להתחיל בצילומים, ואז הודיעו המשקיעים שער אשר לא יוכח להם, בכתב, שאכן תרגיל מסי הכנסה עובר, אין להם שום עניין בעיסוקו. השחקן יושב במלון, על חשבון ההפקה, הכל מוכן לעבודה, והממון הדרוש עדיין חסר.

פניות רחופות לנציג מסיבה, רב ניגור, בנירון, נענו בתשובה משתאה, מה פתאום שמועות שכאלה? אמרו לו וראייהחשבו, אולי יאות לשלוח אישור בכתב שהכל כתיקו? בבקשה, כך נציג מסיבה, אבל רק רגע, הסגן שלו צריך לבדוק אם אכן הכל בסדר. נו, כאשר סגנים מתחילים לבדוק, זה לא סימן טוב. שוב, פאניקה בענף. הסגן אמנם הבטיח גם הוא שישלח את המכתב המיוחל, כינתיים המכתב טרם הגיע, וזאת בשעה שהכוכב השני של גשר צר מאד, השחקן התורכי טונזיל קורטיו, צריך להגיע גם הוא לארץ.

תהליך

חובה לראות:

- תליאביב: קן הקוקיה, צרות בג'עדן, כרמן מאחורי הסורגים, בני רוז, כלבי הקש, פאריס-טכסאס;
ירושלים: דני רוז, כרמן מאחורי הסורגים;
חיפה: מאחורי הסורגים, לה טראי וויאטה;
תל-אביב: מאחורי הסורגים (לב), ישראל, מוצג גם ברון בירושלים ובחן בחיפה; אורי

סבא של E.T.

אחרי שפראנסיס פורד קופולה גילה מה רש את נפוליאון האילם של אבל גאנס (בקרוב בישראל) והפך אותו לאירוע קולנועי מוסיקאלי לשנות ה-80, החליט המלחין ג'ורג'ו מורודר, גאון תורן ומחונן (אוסקר על אכספרס של חצות, ופסיקול לגיגולו אמריקאי, פני



הרובוט ב.מילחמת-הכוכבים החיקוי בשנות ה-80

צלחת, פלאשדנס - כל זה רק חלק ממה שעשה בשש שנים ככוורלי הילס) שהוא רוצה את מטרופוליס.

הפנינג מהמם. מטרופוליס של פריץ לנג היא לא סתם אמביציה, כבר ב-1926, הרבה לפני ששפילברג ולוקאס שיהקו ברובוטים ובאי.טי. היה סרטו האילם של לנג נבואה קולנועית אדירה. לא רק מבחינה פילוסופית, לנג הקדים את ילדי הפלא של גרמלינס בחצי מאה, בצלמו את התפאורות הפוטוריסטיות שלו ואת המכונות האירודינמיות כשיטות מהפכניות ובקני-מידה חסרי תקדים: 7 מיליון מארק, 620 אלף מטר של פילם, 25 אלף ניצבים גברים ו-11 אלף ניצבות נשיות.

התוצאה - מונומנט אדיר, כירושה לכל הזמנים ושני כוכבירוק שהתחרו עליו, במשך שלוש שנים - דיוויד בואי וג'ורג'ו מורודר. האחרון הוא שניצח ואחראי להפנינג הקולנועי המהמם: קלאסיקה אילמת בשחור-לבן הופכת נגד עיניך, כמטאמורפזה מופלאה, לסרט מוסיקאלי צבעוני, מודרני ועכשווי, כאילו היה פריץ לנג מתכנן וידיאוקליפס מיוחדים לפט נבעטר, לבוני טיילור או לג'ון אנדרסן, כולם אורחי עוד להיט של שנות ה-80.

הזיות וחזיונות באדום. מטרופוליס, בכל רמח אבריו, הוא סרט כן-זמנני, קובע ג'ורג'ו מורודר, ומרגים: אלן פארקר הודה בפה מלא, כי הלך לאורו כשיצר את החומה שלו. מעמדים שונים של בלייד ראנר כמעט הועתקו ממטרופוליס. הרובוט של מילחמת-הכוכבים דומה להפליא לרובוט של לנג ואין לי כל ספק ששפילברג הקרין לעצמו יותר מפעם אחת את מטרופוליס כשהוליד את אי.טי.

איך בחר את הצבעים, שהוספו לסרט? מאחר שהסרט הוא מדע בדיוני, יכולתי להתפרע בלי

עקרונות סטנדרטיים. לכן החלטתי לבחור בספיה לסצינות הפנים, לעיר המתה צבעים כולטים יותר, למכונות - כחולים, ולכל מה שמתחת לאדמה - אפורים. כל ההזיות והחזיונות באדום עזו - כשהובח מלווה את הקטעים הסיפוריים כי הוא מסמל דת וזהו הרעיון המרכזי בסרט." ובאיוו ררך יצר את פסיקול?

"אירגנתי חמש הקרנות פרטיות של הסרט האילם לפני קהל, בלוויית שאלונים. רוב הקהל ביקש ללוות את הסרט במוסיקת רוק. בעצמי



מלחין ג'ורג'ו מורודר עוד להיט

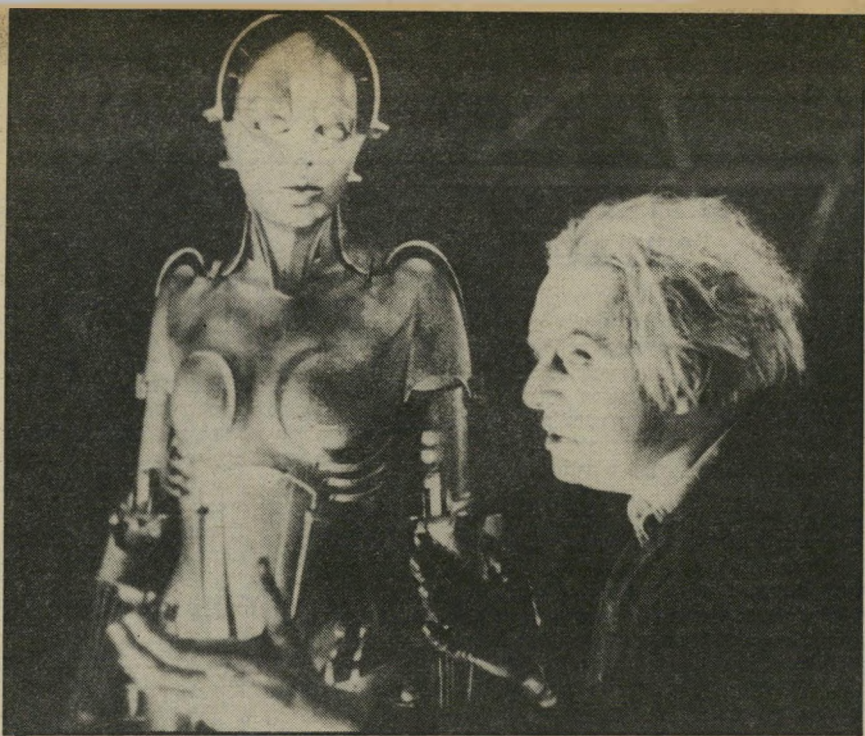
הוספתי לסרט מתחילה ארבע שירים בלבד, צופים ביקשו עוד שירים. "אשר לבחירת הזמרים - בחרתי לפי גוון קולותיהם ואישיותם והם הלכו לקראתי ונענו לי בשמחה, כאשר כל אחד שמח ליטול חלק בסרט שהוא אגדה בהיסטוריה ובקולנוע. יש לי קרובה לסינטיסיורים ולכן התקרבותי במוסיקה לניו-וייב רוק (רוק בנוסח הגל החדש) ופסלתי את האפשרות של האדר רוק מכל וכל."

הזדמנות. ומה מיוחד, לדעתו, בגירסה המחדשת שלו? "זו הגירסה הנאמנה ביותר לסיפור המקורי והפחות מסורסת מבחינה של עריכה וקיצוצים. ומעל לכל, זוהי ההזדמנות לדרוש שלם לגלות סרט שלעולם לא היה מגלה אותו בגירסתו האילמת. הסרט נישאר אוונטגארד.

"אסור לשכוח, כי למעשה לא הופיע הקול בקולנוע לפני 1929 ולנג ראה על כך שנשאר איש של תמונות בלבד ולא נכנס לעידן-הקול. לדעתי עשיתי מה שלנג היה עושה בעצמו אילו עשה זאת בזמנו. אבל אם מישורו מודעוץ ממה

מיסכן-קבוע מנסים להרוויח לחמם ביושר. אפשר לצחוק, אפשר לכנות, אבל מוכרחים להורות: וודי אלן מתוחכם פחות ואנושי יותר.

ברמן (גת), איטליה, מוצג גם במיטשל, ירושלים; מה עושה במאי-קולנוע הרוצה לשמור על המוסיקה של ביוה, על האופי של האופרה ובכל זאת לנצל את המצלמה ואת הנופים של סיביליה, פראנצ'סקו (שלושה אחים).



המדען והרובוט ב.מטרופוליס המקור בשנת 1926

שעשיתי, שידע לפחות שאפשר למצוא גירסות אילמות של מטרופוליס בכל קצות עולם."

המורח והשרירים. העלילה העתידנית של מטרופוליס מבוססת על רומן של הסופרת והתסריטאית תיארה פון-הארבו, שעיבדה את הרומן שלה לתסריט יחד עם בעלה, הבמאי פריץ לנג. הסיפור מתרחש בשנת 2000, כאשר הקיטוב הגדל והולך בין מעבירים לעובדים מגיע לשיאו. האדונים חיים בבנייני-ענק גבוהים, המתנשאים לשמיים, ומשם הם מנחיתים את גזרותיהם והוראותיהם, ואילו הפועלים עמלים בפרך עשר אמות מתחת לפני הקרקע - עבדים כנועים למכונות-הענק, שאינן מגיחות להם לנשום לרווחה, ולוא רק לרגע.

בנו של שליט מטרופוליס מתאהב בכוהנת צעירה, שרכשה את ליבם של כל הפועלים.

25 אלף ניצבים ו-11 אלף ניצבות בנבואה קולנועית

בבאים להאזין לה במערות התת-קרקעיות של העיר, אחרי יום של עבודת-פרך, וממציא מטורף כונה רובוט שהוא תעתיק מדויק לדמותה של הכהנת, כדי להכפיש יחד עם בעלה, הרובוט מסית את הפועלים למרד. השליטים מנסים לרכב את המרד בכוח ורק אהבתו של בן השליט לכוהנת האמיתית, היא המצילה את העיר משואה טראגית.

זהו הרובוט נחשפת, המדען המטורף מקפח את חייו מראש קתרלה והפועלים מבינים שעיתים טמון בסיסמה שלה הטיפה הכהנת כל הזמן: "האהבה צריכה להיות המתווך בין המוח (ההנהגה) לשרירים (הפועלים)"

תסריטאית-חצר. את מטרופוליס עשה לנג כשיאה את תקופה שבה התמסר לטיפול בדמויות המנסות להשתלט בכוח ועורמה.

רעייתו באותו זמן (שנפרדה ממנו כאשר עזב את גרמניה והפכה לאחת מתסריטאיות-החצר של המייסטר הנאצי). הביאה בפניו נושא שגירה את דמינוי החזותי: יצירת עולם עתידני בו אדם מאבד צלם אנוש לטובת המכונות. העימותים החריפים בין עובדים למעבידים; סניגור המני פולאציה של ההמון שאינו יודע בעצם מה הוא האינטרס האמיתי שלו וסכנת השואה המאיימת על העולם, כתוצאה מהתלקחות המצב הזה.

סאלוואטורה גוליאנו) רויי מרגים זאת בסיועה הסכסי של ג'וליה מיגנס-ג'ונסון.

חיפה

לה טראוויאטה (מוריה) אי-טליה; איטלקי נוסף מגיש גירסה משלו לוורודר, הסיפור סוחט-הרמעות של ויולטה, האשה עם הקאמליות באורגינל. תפאורות עוצרות-נשימה ופילטרים מלאכותיים בניצוח פראנקו זפירלי.